22913

VERSEK

GY. CZIKLE VALÉRIA

V-IK KÖTET

1913—1916

VERSEK

GY. CZIKLE VALÉRIA

V-IK KÖTET

1913—1916

ÁRA: 3 PENGŐ

BUDAPEST, 1928
ÁLTALÁNOS NYOMDA, KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T. NYOMÁSA

P. o. hung
521 nk

A M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

R 2

22.913/5

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
II. Kyoto Követkeresdő
1928 152 sz.

R 1965

SEMPER

— 1913 —

Ahogy szeretlek, ahogy csókollak,
Ahogy égek az öledbe',
Ilyen szerelem egyszer nyílik csak,
S nem lehet soha feledve.

Üdvösség

Irigyeltem minden asszonyt,
Ki ifjú volt, szép s élveteg.
Irigyeltem éjszakáit:
Mikor szerették — s szeretett.

Irigyeltem minden leányt:
Szivükre várhat száz gyönyör.
Irigyeltem az aggot is,
Kit édes emlék meggyötör.

Éltem magam, bús, kietlen,
Soh'se volt csókos éjszakám...
Ide, ide ti boldogok:
Most irigyeljen mindahány!

Századok méhe megnyilott
S egy csodás éjjel született:
Gyönyörben, kínban soha még
Asszonysziv igy nem szeretett.

Kacagj büszkeségem!

Sietve a fűzőm, hamar legszebb ruhám,
Szép akarok lenni!
Az egész jövendő néhány mámoros perc,
Aztán semmi, semmi...

Lesem a léptedet, keresem az arcod.
Hol egy sürü fátyol?
Ne láthassa senki, majd ha veled megyek,
— A szemem hogy lángol.

Forrón, híven várlak: ahogy elbúcsúztunk.
Minden perc egy óra!
Örök idő múlik... Hol vagy, miért nem jösz
Igaz, édes szóra?

Hol vagy? Mért nem jöttél?... Vissza áruló könny,
Dacos leszek, büszke!
És a szenvedélynek, mit szivembe loptál,
Nem marad csak üszke.

A férfi szerelme: tiszavirágmámor.
S nyílik az útfélen.
Míg piros az ajkam, míg tüzes a szemem:
Kedvem szerint tépem.

Vissza áruló könny: kacagj büszkeségem!
Suttogjatok százan...
Feledni akarom egyetlen mámorom,
Vad, gyönyörü lázam.

Nincs szó...

Nincs szó, ha folyton irnék,
Nincs könny, ha holtig sírnék,
Nincs dal, ha mindig szólna,
Nincs ár, ha tenger folyna,
Nincs tűz, ha világ égne,
Nincs hegy, ha égig érne:
Gyönyöröm, mi leirja,
Gyötrelmem, mi elsirja.
Csodavilág, szerelem:
Hatalmad játszik velem.

Levelem

Én szivem, én édes, drága boldogságom,
Nem szerettek senkit soha a világon
Ugy, ahogy én téged!
Ezer asszony csókja ég az ajakamon
S tüzesiti véred.

Ha hozzád simulok, ha átölel karom...
Jaj! de nem irhatom úgy, ahogy akarom,
Valaki meglátja!
Majd csak igy: magának széles e világon
Nincsen jobb barátja.

Hogy telik a napja? Gondol néha erre?
Rászoritom kezem dobogó szivemre:
Szeretlek! Imádlak!
Ó, ha elmondhatná csókos éjszakákon
A szivem — a szádnak.

Megint rosszul irtam. Darabokra tépem.
S kezdem, ahogy illik, hűvös hangon, szépen.
Mióta elment ön,
Semmi újság nálunk. Egyformák a napok:
Egyik megy, másik jön.

Csak én vagyok egyre szomorúbb, betegebb.
Mindenki tünődik: a bajom mi lehet?
Csak az Isten tudja!
Mikor látom viszont? Nézzen be, ha erre
Viszi majd az útja.

Készen van, lezárom. Uj gond gyötör: küldjem?
Meglobban a gyújtó... s a keserü füstben
Könnyemtől nem látok...
Hamvadó levelem gyászszal borítja be
Az egész világot.

Hallgatom a nótám

Hallgatom a nótám, húzzák a cigányok.
Az éjszaka szárnyán lopva hozzád szállok.
Csillaggal kutatlak, osonok, mint árnyak,
Akárhová tüntél, játszva megtalállak.

Hallgatom a nótám, húzzák a cigányok.
Dűl, omlik a könnyem: az álom elszállott...
Forró, boldog órám soha többé nem lesz!
„Isten hozzád édes... Isten hozzád kedves..."

Szobornak szeretlek

Ne nyisd szóra ajkad,
Szomjazó gyönyörrel kivánom, ha hallgat.
Jobb, ha rám se nézel:
Sötét szfinx szemeddel igy százszor igézel.
Ne, ne mosolyogjon
Gőgös arcod éle!... Igy imádom, zordon.
Ülj némán, mereven:
Szobornak szeretlek lelketlen kedvesem.
Elboritlak csókkal,
Életre keltelek remegő, halk szóval.
Vérem tűzorkánja
Átcsap ereidbe s vihart ver föl lángja.
Karod ím' átölel...
Üdvösséges gyönyör csodája borit el.
Szemembe néz szemed...
Ó, ha meghalhatnék ölelkezve veled!
Ajkamra forr ajkad...
Mért, hogy e pillanat örökké nem tarthat?!
Én szobrom, bálványom,
Ugy-e, tudod, érzed, hogy széles világon
Sohase' fog téged
Senki igy szeretni?! Ugy-e, tudod, érzed?

Melódiák

I.

Ha lányka volnék, piruló, szende,
Magadhoz fűznél egész életre?
Vagy szeretnél csak
Ma — s talán holnap?

Ha gonosz volnék, ha bűnöm lenne,
Vajjon megvetne szived szerelme?
Ajakam csókját
Feledni tudnád?

S *amilyen* vagyok, *ahogy* a tied,
Amikor ölelsz: enyém a szíved?
Egész világod
Bennem találod?

Csók vagyok, vágy, bűn. Mégis fejemen
Glória ragyog. Ez a szerelem
Myrtuszból fonva —
S halál lesz sorsa.

II.

Simogatom az arcodat,
A szád piros, meleg.
Ugy szeretem a hangodat,
Mikor halk s hizeleg.

A sok bolondos, kicsi szó
Kedvesen visszacseng.
Hallom újra magányomban,
Ha körülfog a csend.

Ilyenkor, mint fösvény koldus,
Kinek aranya van:
Titkon becézem kincsemet
S elrejtem boldogan.

És újjongok és azt hiszem,
Szerelmünk örök nyár,
Nem borong ősz, nem tör ránk fagy:
Virágos úton jár.

III.

Tudod édes, mikor születtem,
Egy kóbor szellem — úgy lehet —
Bölcsőmhöz osont s bűvigéje
Örök bolygáshoz köte meg.

Majd eltünt messze ür ölébe,
Mit nem fürkészhet földi szem,
De a lángot, mi élt szívébe',
Örökül hagyta ím', nekem.

Most én bolyongok, én epedem
Az üdvöt, mit ő nem talált.
S ha ajkad csókol szép kedvesem,
A szivem nem fél száz halált.

Mert te vagy az, kit sóvárogva,
Mint üldözött rab keresek;
Mert te vagy az, ki átkom oldja,
Kit üdvözülve szeretek.

IV.

A nagyszemü eső veri az ablakom,
Egyhangu danáját hallgatom, hallgatom...
Hosszú az éjszaka, az álom elkerül.
Mikor pirkad hajnal?... Virrasztok egyedül.

Számlálom a napot, az órát, a percet,
Erős két karodba mikor repülhessek?
Mikor lesz egy óránk diadalmas, boldog?
Ugy-e, te is várod lantos, hű koboldod?

Ugy-e, ég az ajkad, sóvárog a szived?
Ugy-e, te is, mint én, úgy gondolod, hiszed,
Hogy a szerelmünknek nincs határa, vége?!
Ugy-e, alig várod, hogy ölelhess végre?

V.

Szeretlek. Ó, hányszor elmondta hány ajak,
Mégis minden szivnek örök csoda marad.
Hányszor hittem benne, hányszor mondták nekem,
Mégis csak most tudom, mi vagy szent szerelem.

Flirt, bolondos játék, pezsgős, tarka szavak:
Vásári bódétok az útszélen marad.
Mulassatok, rajta! Az erősebb éljen!
Üljetek diadalt, a bukott reméljen.

Ingoványos világ, útad én nem járom,
Bűbájos gyönyörrel ölelem a párom.
Szivünk, lelkünk adjuk egymásnak cserébe,
S életünknél drágább csókunk üdvössége.

VI.

A szerelmes ember ne legyen kiváncsi.
Nem akarok én sem a szivedbe látni.
Örülök a percnek, úgyis hamar vége,
Mindent sirjába szánt enyészet ekéje.

Az örök sötétség vak köde ránk szakad,
S a világ újhodik, a világ megmarad.
A mosoly tovább él: ifjú párok jönnek,
Mindig lesz boldoga a csóknak, örömnek.

Nem lapozom lelked elzárt könyvét titkon,
Nem töröm a fejem semmiféle titkon.
Ölelj, csókolj, szeress! Lobogjon a vérünk.
Ez az óra mienk: több időt ne mérjünk.

VII.

Van egy szó, mit nem felejtek,
Van egy könny, mit holtig ejtek,
Van egy dal, mi lelkemben él
S egy bánat, mi félve remél...
Emlék, ami álmom űzi
S rabbilincscsel összefűzi
Boldogságom gyötrelmemmel,
Gyűlöletem szerelmemmel.
Egybeforrott meny és pokol!
Ha volt vétkem: szivem lakol.
Egy világot vesztettem el,
Mit mámoros szerelemmel
Tündérszéppé magam tettem,
S nyomorultja csak én lettem.

VIII.

Ébredek már... Mély álmom volt.
Elbóditott szenvedélyem.
Én gyönyörü, szent éjszakám:
Mámorodban vakon éltem.

Ébredek már... Kegyetlenül
Ne tépd tovább vérző lelkem.
Gyilkos munkád íme, készen:
Én megint a régi lettem.

Ébredek már... Az az asszony,
Aki tegnap még imádott:
Idegen ma. S mosolyogva
Védi csak a hiúságot.

Ébredek már... S mig a közöny
Dölyfös útját büszkén járod,
Nem roskadok lábad elé:
Összetört a siró bábod.

IX.

Megkínoztál, megaláztál.
Daccal mondtam: Isten veled!
Fellázadva azt akartam,
Ne lássalak, felejtselek.

Amig a gőg égett bennem,
Hittem: kevély, erős leszek.
S mint pihét, ha orkán kerget,
Ugy győzött le tekinteted.

Megkínoztál, megaláztál:
Engedelmes rabod vagyok.
Ha úgy tetszik, korbácsolhatsz:
Egy csókodért meg is halok.

X.

Szomjas vagyok a szerelmedre.
Tüzes az ajkam, mint a vér,
Mely rohan, ujjong az erekbe',
S egy forró szivbe visszatér.

Szomjas vagyok a szerelmedre.
Más férfi vágya elriaszt.
Sóváran nézek szép szemedbe,
De szivem nem talál vígaszt.

Szomjas vagyok a szerelmedre.
Mámor serlege telve vár...
Im', fáradt szivvel földre ejted,
S rubintos csöppje: utcasár.

XI.

Tudom, jön idő, emlék leszek csak,
Nyáréji álom, mi tova tünt...
Vágygyal suttogva karod nem ringat,
S levezeklek minden földi bűnt.

Tudom, jön idő, mást fogsz ölelni.
Nem átkozlak érte kedvesem.
Soha senkit sem fogsz igy szeretni,
Nem lesz szived másé teljesen.

Arcom lángpírját, sötét, mély szemem,
Remegő vállam, égő ajkam
Halotti lepel hiába fedi:
Tovább élek minden csókodban.

Titkos éjeken nászórád rontja
Múltból felcsengő gyöngéd szavam.
S emlékezni fogsz: ölelt egy asszony
Szerelmes szíve... Ah, boldogan...!

XII.

A szenvedés útját nem csak magam járom,
Téged is elkerül az öröm, az álom.
Nem csak én sóvárgom a szerelmed, vágyad,
Nehéz, borús órád majd neked is támad.

Hiába' ölelsz mást, hiába' ölelnek:
Elszáll velem titka a forró gyönyörnek.
S amit boldog órán annyit mondtam neked:
Kísért majd *a módja,* ahogy szerettelek.

Nem is én leszek a visszajáró lélek:
Csak az elcsókolt csók, a gyönyörü éjek...
Léha pillék rajban jöhetnek, mehetnek:
Koldusa maradsz te az én szerelmemnek.

XIII.

Nem gyülöllek, nem átkozlak,
Pedig okom lenne.
Nem nyílik meg az én szivem
Csak a szerelemre.

Csak a csókod, ölelésed,
A két karod érzem.
Csak azt tudom, nem lesz soha
Több gyönyörüségem.

A messzetűnt boldogságért
Megbocsátom vétked,
Ha megölnél, halálban is
Áldva szeretnélek.

Délibábom

Olthatatlan szomjjal sivatagban járok,
Lázasan kergetek dőre, csalfa álmot.
Pedig ugy szeretnék boldog lenni én is,
Éjszakákat virraszt szivem árván mégis.

Rimánkodva kérlek, gyötrődve akarlak!
S nincsen annyi réme az összes pokloknak,
Ami elriasszon, ami útam állja:
Mégis, mégis te vagy pusztám délibábja!

Üres a fészek

1914. augusztus 4.

Üres a fészek, csukva redőnyök.
Mondják: „Itt járt az éjszaka...“
Ahogy belépek, minden a régi...
Vajjon visszatérsz valaha?

Világ felfordult, országok égnek.
Gyötrődés volt-e éjjeled?
Kivántam sokszor: kínlódjál, szenvedj...
Vajjon most átkom ismered?

Tűzisten száguld rémes szekerén,
Milliók szive vérbe fagy.
Mélységes csönd itt... Mintha sirboltban
Szólítna lelkem holtakat.

És jönnek sorra! A csókok, az éjek,
Emléke édes gyönyörnek...
Hallom újra a szavad, a lépted,
És kínok kínja gyötör meg.

Kürtök harsannak, itéletnap zúg:
Nem ülhetsz új nászt, kedvesem.
Minden a múlté: szerelem, bánat,
Örök gyászát én viselem.

Búcsútlan mentél, csókra se' várlak,
Mégis a könnyem megered.
S ha van ereje igaz imának:
Ez a talizmán lesz veled.

Véres mezőkön

1914. augusztus 16.

Véres mezőkön száguld a csapat,
Mének sörénye vadul leng,
Tajték a szablyán, vér a sarkantyún,
Csattog a patkó, a föld reng.

Szemben az ellen. Szörnyű pillanat:
Patakba ömlik hősi vér...
Utolsó ima, szentelt kín, sóhaj,
— Ur Isten, hozzád mind fölér?...

Fekete ménen vágtat egy ifjú.
Ismerem. Tudom: nincs szive.
Nem szeret senkit, nem siratja más,
Nem várja forrón senkise'.

Fekete ménen vágtat egy ifjú.
Dús rendet arat a halál...
Meggyötört százszor, megcsókolt egyszer:
A lelkem mindig vele jár.

Ha jönnek...

Ha jönnek a csókos, forró nyári éjek,
Amikor ölelni újra szeretnélek:
Kinyitok egy könyvet,
Ejtek néhány könnyet...

— — — — — — — —

Vajjon arra nálad
A galambok szállnak?...
Nyílik-e viola, rózsás-e a kis kert?
Vajjon a Teremtő bűneidért megvert?

Ha jönnek a csókos, forró nyári éjek,
Irígy szivvel kérdem: ki ölel most téged?
Kinyitok egy könyvet,
Ejtek néhány könnyet...

— — — — — — — —

Csókolóznak nálad...
Szép szeretők járnak.
A teli hold ragyog a csillagos égen
Éppen úgy, mint akkor... Minden elmúlt régen.

Elégtétel

1915. április 9.

Szemben álltunk. Valaha térdeltem.
Most hidegen, gőggel néztem rád.
Valaha az üdvösségem voltál...
S ma? Múlté e téboly s őrült láz.

Szemben álltunk. S a gyönyör fészkében,
Ahol egykor könny s csók égetett,
Könnyü szivvel szemedbe kacagtam:
Nem szeretlek! Hallod, érted ezt?!

Közönyös vagy, senki, semmi többé!
S éreztem ezt mélyen, igazán.
Minden kínért teljes elégtétel
Volt e perc az átkos, szép tanyán.

ŐSZI ESTÉK

— 1913 —

Játszom: hogy játszam....

Őszi esték

I.

Játszom. Komolyan ne vegye!
Olyan hosszú a délután.
Az ember megúnja Pestet
S a cifra tornyokat Budán.

S az asszonyokat, kik egyre
Szidják a szegény mindenest.
A szivem álmokra vágyik,
Ha alkonyat száll s jön az est.

Kedves magával sétálni
A csöndes parton egyedül;
Csak a levelek zörögnek,
Csak az őszi szél hegedül.

Csak a hold les a fák között,
S nem lát az irígy egyebet,
Minthogy kabátunk összeér —
S csók simogatja kezemet.

II.

Ne vallomást! Nem szeretem.
Annyit hazudtak már nekem,
Hogy azt hiszem: hallgatag bú,
Néma sóhaj a szerelem.

S nem tart tovább, mint röpke perc:
Míg szó hallgat s zavarba jön.
Ha fecsegünk, ha szavalunk,
Barátom: ez a vizözön.

III.

Jó fiú maga. Csupa rend.
A kis ujjammal fékezem.
Nos, lehúzom hát a keztyűmet
S jutalmul itt van a kezem.

Megengedem, hogy csókolja.
Ma az est olyan gyönyörü...
Mért hallgat? Mi a bánata?
Nem tetszik tán' a sok gyűrű?

Vagy úgy! Kezem... Igen, igen.
Puha, fehér... Tudom régen.
Elég a csók, adja vissza,
Jobb helye lesz keztyűjében.

Hideg is van. Meg a szívem
Lábbadozó, gyönge, beteg,
A szenvedély orkánjában
Nagyobb útat még nem tehet.

IV.

Ma jobb vagyok s tán' kedvesebb.
Jó estét, édes barátom!
De a csillag ma kevesebb,
S a hold is bújkál, nem látom.

A homály sűrűbb s kis padunk
Ma meghittebben mosolyog...
De maga bús, álmodozó,
A maga szive nem boldog.

Enyém sem az! Csak kergetek
Kacagva holmi zűrzavart...
Taposok minden álmomon,
S szántom meddőn a vad avart.

És azt hiszem, hogy jól van így,
Nincs igaz öröm seholsem.
Mert ha volna: örökké sirnék,
Hogy gyönyörére nem leltem.

V.

Halkan beszéljen... Mintha egy hárfa
Szólna valahol csöndesen,
S édes remegés meleg hulláma
Suhanna át a lelkemen.

Ne fogja kezem, ne nézze arcom.
Sötét szememből könny pereg.
Mintha rég' elsirt, forró vágyaknak
Ujhodó álma térne meg.

Nincs Ő, nincs maga és a többi sem.
Egyedül vagyok. És vezet
A hangulat szép, illanó perce
S egy-egy csókos emlékezet.

VI.

Hát komolyan? Ejnye, de furcsa!
Ha sokszor mondja, elhiszem.
Ha sokszor néz így, még megmozdul
Az én közönyös, bús szivem.

S ha elhiszem: ez őszi tájon
Köd öléből bimbó fakad...
S mi, csavargók tán' meghúzódunk
Valahol egy födél alatt.

VII.

„Szeret, nem szeret? Enyém lesz, nem lesz?"
Szirmokat kérdez s tép rendben,
Mint egy kis diák, ki bakfist szeret
S nem tudja, szóba hogy kezdjen?

„Szeret, nem szeret? Enyém lesz, nem lesz?“
Nagy csacsi maga, — nevetek.
Lássa, amíg így kesereg, töpreng:
Csókolna inkább engemet.

Minden sziromnál szebben felelne,
Ha összesímulna a kezünk,
Ha bübáj szállna s boldogok lennénk,
Míg szeretünk, míg vétkezünk.

Asszonysziv bimbó, hő napon nyílik,
Férfivágy süthet rá így csak.
Lombos virággá akkor bomlik ki,
Hogyha ölelnek, csókolnak.

VIII.

Jó estét! Ugy ég az arcom.
Rég' vár reám a fa megett?
Nos, szép vagyok? Ruhám bársony,
Szemem csillog és nevetek.

Játszom magával, nagy fiú,
S a játék egyre izgatóbb...
A hazárd tét érintetlen:
Ajkamon szunnyad még a csók.

Az igazi, a vad, tüzes!
S ahogy nézem hosszan magát,
Merengek, mit rejt végzetünk:
Tréfát, drámát, vagy szatírát?

Vagy nem lesz több és nem lesz más,
Mint két pajtás, ki elmulat?
És nem ejt, nem fog soha meg
Mámoros, édes hangulat?

Csak nevelem, csak oktatom:
Ezt ne, azt úgy, se' ez, se' az...
S egyre zordabb lesz idekünn,
Az őszi táj majd behavaz.

Csak nevelem, csak oktatom,
S maga oly bölcs lesz egy napon,
Ha kérném tán' az ajakát:
Mert *nem illik*, hát nem kapom.

IX.

Oly hosszú az ősz, karácsonytája,
S az ágakon még zöld levél.
Épp' olyan, mintha bús, halódó szív
Szerelmi csókot vár, remél...

Csalfán a nap is úgy kacag sokszor,
Mintha nem is a tél jönne,
S minden csalódás derült mosolylyal
Ujhódnék boldog örömre.

Rég' láttam magát, szegény barátom.
Ugy-e, hogy nagyon rossz vagyok?
De lássa, ősz van... s nyarat esengek,
Tikkasztó, forró, hő napot!

Perzselő mámort, mi gyújtsa vérem.
Egyszer ragyogott csak ilyen...
Ne nézzen reám. Messze a lelkem,
És ne szeressen ily híven.

Játszom: hogy játszam... S higyjem, hogy játék:
Múlt, jövendő s a bús jelen.
Szívem keresi? Ki tudja, van-e?
S hol bolyong árván szüntelen.

Játszom: hogy játszam... Beteg a lelkem,
Mosolygó, boldog nem lehet.
Ki parancsolhat viharnak, szélnek,
Ne tépjen fákról levelet?!

X.

Jó éjt bolondos, nagy fiú!
Lehet, örökre elmegyek.
No, ne legyen hát szomorú,
És ne sirasson engemet.

Nem áltattam, nem gyötörtem,
Csak pajtás voltam, soh'sem több.
Fehér, szelíd az emlékem,
Mi sok vidám órához köt.

Tudja, a nagy fa, a hűs esték,
A hold, a sárga levelek...
Gondoljon mindig úgy reám,
Hogy mulattat s én nevetek.

Ne komolyan, az Egekért,
Mikor oly régen játszunk csak.
Ó, nem lehet a szenvedélyt
Összelopni: az reánk csap.

Jön, mint vihar; ragad, mint ár;
S a villáma: tüzes gyönyör.
Imádjuk, mikor elkábit,
Imádjuk, mikor meggyötör.

Ha átölel: elsápadunk...
S szivünkbe rohan izzó vér.
Majd lángrózsa gyúl arcunkon,
Ha vágya csókkal csókot kér.

Koldus a szívünk s király Ő,
Ha eltipor is: szeretjük.
S volna bár ezer életünk:
Egy perc üdvére föltesszük.

Jó éjt, szomorú barátom.
Hogy mért játszottam? Istenem...
Mert örökké tombol, kacag,
Zokog s ujjong a szerelem!

KLEOPÁTRA

— 1914 —

Ó, szeretett... Ó, szerették!...

Kleopátra

I.

Parancsol teát? Pogácsát?
Három cukorral, kedvesem?
Rém' hideg van! Hogy-hogy: vége?
Eddig tartott a szerelem?

Cseng-bong a sok badar kérdés
És össze-vissza felelet;
Zsúrja van egy derék hölgynek,
S lopva Ámor is belebeg.

Szép estét, hölgyek! Szolgájok!
Üdvözlöm urak, örvendek.
Amint látom, modern hajlék,
Nyoma sincs a régi rendnek.

Furák önök! Fűző, keztyű,
Fejükön bolond ákombák.
Ó, csodaszép görög nők, ti!
Ó, letünt, szent Olympiász!

Ki e barna? Szeme tüzes,
Bőre fehér, mint hegyen hó,
Ajka ívelt, szép, biboros.
Ámor mereng: oly hasonló...

Aranytrónon ült keleten
Ez asszony lelke régesrég'...
Kleopátra!... emlékezem...
Ó, szeretett... ó, szerették!...

A századok ím', újhódnak.
Asszony, a szíved nem remeg?
Antóniusz melletted ül:
Híres, római kedvesed.

Teát talán? vagy Sandwichet?
Áttör a szó kacaj felett.

— — — — — — — —

Két tekintet olvad össze
S titkában ég: ismertelek...

Ámor nevet s odasúgja:
„Jertek utánam sebtiben!“

— — — — — — — —

Kleopátra, szíved mozdul,
Nem állja útad senkisem.

II.

Antóniusz, régesrégen
Királyi díszben vártalak.
De ma? Félve lesem, titkon,
Délceg alakod hol halad?

Régesrég' uszályom vitték,
Virág hullott, hárfa zengett...
De ma? Csak így utcaporán
Csókoljuk el a szerelmet.

Kerestél? Hívsz? Nyomon követsz?
Én rómaim, mond: szeretsz-e?
A szenvedélyt egy perc szüli:
Lobot vet vérünk egyszerre.

Egy szomjas csók, egy édes szó —
S a lehetetlen: meglehet.

— — — — — — — —

„Kleopátra, várok reád,
Ugy-e, nem gyötröd szívemet?...“

III.

Itt vagyok, édes! „Jer velem!
A Nilus völgye csodaszép...
Találunk majd egy kis zúgot,
Hol nem ismer az utcanép.

Kleopátra, légy az enyém!“
Rómaim, szavad égető...
Vágyadra vágy, csókodra csók,
Szívem hálózza s egybe sző...

Várj holnapig. Jó éjszakát...
Ezt az órát soh'se feledd!
Öléből kel királyrege,
Mint ezüst hold Nilus felett.

IV.

„Álom, — mondod — gyönyörüséges,
Való ilyen szép nem lehet!...“
Antóniusz, hős rómaim,
Ölelj mámorral engemet.

Nincs ezelőtt, nincs ezután:
Csak ajkamon az ajakad.
S az üdvösség, mi összefűz,
S a boldog perc, mi elhalad...

Karom ölel, tied vagyok,
De felhők gyűlnek egemen;
S amily gyönyör, félek oly bú,
Oly kín lesz majd e szerelem.

Ha Róma hív, úgy menned kell,
S én Nilus parton maradok
Égve, ragyogva s oly messze,
Mint éjszakában csillagok.

Nincs ezelőtt, nincs ezután,
Csak egy óránk van, rómaim!
S királyi, selymes nyoszolyán
Epedő, forró csókjaim...

„Álom, — mondod — gyönyörüséges,
Való ilyen szép nem lehet!“...
Antóniusz, hős rómaim,
Ölelj mámorral engemet...

V.

Eloltottak ma egy mécset messze,
Boldog egy asszony, álma szent.
Virraszt egy másik vágyódva, titkon:
Valaki este odament.

Valaki ott van... Vajjon mit érez?
Tud-e feledni tegnapot?
Vágyódik vajjon holnaputánra?
Csókos ajaka ég-e ott?

Szeretik ketten. Boldog az egyik:
Övé az élet s minden szép.
Szeretik ketten. Tudja a másik,
Hogy gyönyöre csak álomkép.

VI.

Nilus partján fehér lótusz nyílott.
Utamon csak gyomra lelek én.
S megyek tovább ködös zuzmorában,
Koldus vágyak hitvány szekerén.

Függöny mögött lámpa fénye bágyad,
Antóniusz vár rám odabenn.
El e percben keservek, bús árnyak,
Üdvözítsen csókos szerelem!

VII.

„Antóniusz, szörnyü hírek járnak,
Sereggel jön Róma ellenünk!
De ez óra, ugy-e, még a mienk,
S mámorában mindent feledünk?!...“

Nilus partján büszke, szép királynő
Igy sóhajtott századok előtt.
Ma a lelke bilincses rabszolga,
Az aranytrón régen romba dőlt.

Sír, vergődik, homályos a szoba,
Szerelmese nem karolja át.
Nem issza fel forró, édes csókkal
Könnyeink heves záporát.

„Búcsúznunk kell! Antóniusz, vége...
Színültig öntsd hát a poharat!
Gyilkos mérget a te kezed adjon,
Kiürítem: csöppje sem marad!

De a csókom, a szerelmem, ugy-e,
Visszalopja minden holdas éj?
Nilus parton forrón, szenvedéllyel
Ahogy egyszer engem szerettél...“

VIII.

Megyek?... Visznek?... Kondul a harang künn.
Soká nézek egy ablakot.
Benn lámpa lobban, kialszik, árny nő...
Ah, szívem csodáról álmodott!

IX.

Tavaszi alkony, gyúlnak a lángok,
Megyek tarka utcasorban.
Forr az ár, nyüzsög. Valaki köszönt.
Szívem ijedve megdobban.

Ismerjük egymást, nem csak álmodtunk?
S bólintok zavart hidegen.
Igaz volt tehát, szerettem egyszer
Ez embert, ki most idegen?

Tavaszi alkony, gyúlnak a lángok,
Megyek tarka utcasorban.
Ah, igen... igen... Szeretünk sokszor,
De a láng mindig kilobban.

AH, EGYSZER...

— 1915 március 5 —

Előttem áll, ahogy jött. ahogy szólt,
Mélytűzü szeme rám ragyog....

Hozzádsimulok...

Hozzádsímulok még egyszer, ugy-e?
S csókba forr ajkunk kedvesem?
Átölel karod gyönyörrel, ugy-e?
S nem feledsz engem sohasem?

Szívem szívednek elmondja halkan,
Mire a szó is képtelen.
Lelkem lelkedbe olvad és szállunk
Az égbolt ivén végtelen...

Lesz még egy óránk, ugyebár, édes?
S összefűz minden gondolat.
Ezer életnek örömét, üdvét
Éljük pár futó perc alatt.

Világ vajudik, új korszakot szül,
Boldogságunk rövid jelen.
Lobogód bomlik, riadód harsan,
Csak a könny s bú marad velem...

Határokon harc, országok égnek,
Az életünk történelem.
Porszem, mikből ím', pyramist alkot
Kor és végzet könyörtelen.

S falára vési: „Enyém az élet,
Ifjú daliák hős szíve.
Vértől harmatos minden éjszakám,
S nincs vígasz asszony könnyire..."

Csatakoszorút halál keze fon,
Virágnak visznek téged is...
Mindennap térden imát sóhajtok,
Büszke vagyok rád, sirok is...

Hozzádsímulok még egyszer, ugy-e?
S lelkünk örökre egy marad.
Bármi lesz sorsunk: veled bolyongok,
S te jösz, ha száll az alkonyat...

Az utcán

Egy korcsma van egy utcasarkon,
Sírt ott egyszer egy hegedű.
Duhaj legények énekeltek,
Bús volt a dal, vad, keserű.

Odább az utcán trombitálva
Masiroztak a katonák.
Előre, harcba, vészbe mentek,
Nem csak jobbra, meg balra át.

S egy nő bolyongott alá és fel...
Lámpafény szelte a homályt.
Percek, majd órák elsuhantak,
Sötét alakja egyre járt.

Kis kezében zsebkendőt tartott,
És könnycsepp rezgett fátyolán...
A katonák rég' elvonultak,
S ő búcsúzott most is talán?!

Várlak

Várlak, ha száll'ni fog az alkony,
És minden este kereslek.
A kert útján s a kis utcában
Hallani vélem léptedet.

A csipkefüggönyt meglebbentem
Az ablakszárnyán estenként,
S az utcahosszát tekintgetem:
Jösz-e? Sietsz-e? Szeretsz még?

S virrasztva éjjel majd azt hiszem,
Zuzmorás bundád: vánkosom.
Gallérján hó, fagy... s égő fejem
Órákig rajta nyugtatom.

Zsinórjába virágot fűzök,
Sárga nárciszt... Emlékszel-e?
Szerelmes estén hajamba' volt,
S a lelkem vitted el vele.

Szerelmes esték, lázas órák,
Kisértetid majd bolyganak.
— — — — — — — —
Vajjon te is vágyódol hozzám,
Mikor leszáll az alkonyat?...

Van egy út...

Van egy út, mit meg nem tettem,
Van egy kunyhó, hol nem jártam,
Pedig vágytam itt virradni
Valakinek két karjában.

Van egy út, mit meg nem tettem,
S lelkemben mindig ezt járom...
Van egy ifjú, kit szerettem...
Mindez, mindez, óh, csak álom!

Van egy út, mit meg nem tettem,
S tűnhetnek a napok, évek:
El nem csókolt gyönyörére
Örökké vágyom egy éjnek.

Ah, egyszer...

Ah, egyszer egy téli estén
Siettem egy sötét utcán,
S egy deli ifjú jött elém...
— — — — — — — —
És jött sokszor még azután.

Arca barna volt, szeme tűz,
Az ajka gőgös, álla szép.
Szikra pattant a szivembe:
Dalt irni erről szeretnék.

Dalt irni, csengőt, gyönyörűt,
Nászindulót, miben halál...
Csókok között tán' ravatal?
S gyilkos golyó, mi jaj! talál...

Dalt irni, csengőt, gyönyörűt,
Teljes mámorra van-e szó?
Amikor minden forró csók
Azt hisszük, hogy az utolsó...

Amikor minden ölelés
Uj gyönyör s fájó búcsúzás;
Amikor minden röpke szó:
Gyötrelem, kín és vallomás.

Dalt irni, csengőt, gyönyörűt!
Nem látok... sötét a papir...
A betű olvad, szertefoly:
A szívem rajta könynyel ír...

Ah, egyszer egy téli estén
Siettem egy sötét utcán,
S egy deli ifjú jött elém...
— — — — — — — —
Hiába' várom ezután.

Bábum

Bábum, én édes kis szívem,
Hogy törtél össze? kérdezem.
Hiszen soh'se dobáltalak,
Mindig símogatott kezem.

Vártalak... Nem jöttél. Nem jösz...
Megszakadt a csókos dallam.
Istenem, e csúnya gikszert
Holtomig most egyre halljam?

Bábum, én édes kis szívem,
Földre zuhantál *te magad.*
Sírtam... s érzem, a fűrészpor
Örökre szememben marad.

Egy kép

Előttem áll, ahogy jött, ahogy szólt,
Mélytűzű szeme rám ragyog...
Ó, hányszor néztem lobogó vágygyal
Ezt a két fényes csillagot.

Látom az ajkát, mosolya kedves,
S olyan egyszerű a szava.
Ölébe omlok... Ó, ha e percnek
Gyönyöre holtig tartana!

Sötét hajának selyem erdejét
Lágyan simítja a kezem...
Erős két karja szívéhez szorít,
Igaz a csókja: szeretem!

Nincsen vonása papirra vetve,
E képet lelkem rejti csak.
S amíg élek: él. Ragyog, mint égen
Biborostűzű, nyári nap.

Galambposta

I.

Hosszú levelet szeretnék irni.
Becéző szóval hogy kezdjem?
Mire hozzád jút, ezer szem látja:
Elpirul tőle szerelmem.

Fekete betűk zegzúga között
Remegve bújik meg szívem.
Úttalan útak!... Rád talál vajjon?
S édes öledben megpihen?

Megsúghatja-e, amit papiron
Világra bízni nem mertem?
Olvas-e lelked soraim között?
S visszhangra lel-e szerelmem?

Vágyódol hozzám csókos gyönyörrel,
Ahogy annyiszor öleltél?
A tünő napok lelkem úgy gyötrik,
Hátha már el is feledtél?

II.

Messze táborba levelek mennek.
— — — — — — — —
Mi hír van otthon? Bú, öröm?
Fehér boríték, benne gyöngéd szó
Valakinek ím', egyre jön.

Késik a válasz, semmi hír onnan.
Egy asszony szíve szomorú.
Nászra vár? Vagy már ravatal fölött
Szerelmes könnye koszorú?...

Késik a válasz, semmi hír onnan.
Az idő lomhán lepereg.
Mégis... hozsánna! Ami volt: szép volt.
Megérte egész életet.

Messze táborba levelek mennek.
— — — — — — — —
Mi hír van otthon? Bú, öröm?
Fehér boríték, benne gyöngéd szó
Valakinek vajh' meddig jön?...

III.

Rózsaszín lap jött! Tábortűz mellől
Pihegve szálló kis madár,
Szívem a fészked, lelkem a párod,
S csókkal az ajkam haza vár.

Rózsaszinű lap, néhány sor rajtad,
Igaz gyöngy, csupa drága szem.
Minden betűdet kivülről tudom:
Gyönyörű, forró szerelem.

Rózsaszínű lap, látlak szüntelen,
Csöpp az örömből tengerár,
Lelkem ragadja s boldog hullámin
Remény galambja felém száll...

Rózsaszínű lap, megy a válaszom.
S mint a mesékben régesrég',
Helyette magam bűvös köpenybe
Odarepülni szeretnék!...

Rózsaszín lap jött! Imádság, sóhaj,
Vágy, ami drágább mindennél.
Álom, amiben gyönyörű való:
Szeretsz még, ahogy szerettél!

IV.

Levelek jönnek, levelek mennek.
Borús az egyik, víg a más.
Meddig epedünk? Jösz-e valaha
Te imádott, te drága nász.

Irom: itt a nyár, nyílik a rózsa,
Kis kertünkre a nap heve süt.
Szerelmes telünk nyomára lelek
E ragyogásban mindenütt.

Zuzmorás fák közt sétáltunk akkor,
S szívünkben ízzott buja nyár.
Virágok szirma fakadt ajkunkon,
S kisérte léptünk holdsugár.

Zuzmorás fák közt boldogok voltunk.
Ragyogva virit most a kert,
S engem a bánat azóta lassan
Gondba, bilincsbe, kínba vert.

Izzik a csata. Irgalmas Isten,
Aki intézel jövendőt,
Vérnek, iszonynak szörnyű tengerén
Vezess egy sajkát... s óvd meg őt.

V.

Hetek, hónapok. Hervad rét, virág,
A nyár ím', lassan őszbe fut.
Régen volt, mikor havas estéken
Rejtette léptünk titkos út.

Hetek, hónapok. S mintha csak tegnap
Öleltél volna kedvesem.
S mintha már holnap csókolnál újra,
Ugy lobog, él e szerelem.

Hetek, hónapok. Nem látom arcod,
Mégis előttem szép szemed.
Tied az álmom, nappalom vágya,
S reményem, könnyem egy veled.

Hetek, hónapok. Mindig csak bánat.
Egyszer kacagni szeretnék,
Csókolni ajkad mámoros lázban,
S epedni szomjan: ölelj még!

Hetek, hónapok. Mikor jösz édes?
Virrad ily óra hajnala?
Forróbb a tűznél, életnél drágább.
— — — — — — — —
Jösz-e valaha, vagy soha?

VI.

Harcosom, édes! Ma dalban írok,
Kifogyott próza s türelem.
Ma rímek zsongnak, ma csókok szállnak,
Izzó a lég is körülem...
Szeszélyes vagyok, mint a rossz gyermek
És lehetetlent akarok.
A mesebeli csodacipőre,
„Hipp-hopp“ szárnyakra gondolok,
Röpítsen hozzád hegyen át s völgyön
E bűvös szóra: akarom!
Harcosom, édes, puszta földön is
Puha nyoszolyád lesz karom.
Ölellek forrón, gyönyörűséggel,
Én vagyok lelked hű fele,
Minden, ami szép illanó létből,
Az ég azúrja, nap heve,
A virág, a dal, a csók, a mámor:

Mind, mind én vagyok, kedvesem.
S minden, ami szép a valóságban,
Egyetlen érzés: szerelem.
Ugy-e, ha kezem puhán símogat,
Csodák világa nyílik meg,
S minden titokra „szezám“ a szavam,
Mikor azt súgja: szeretlek...
Ugy-e, ha ajkam biboros lángja
Tüzesre gyújtja véredet,
Szent mámorunknál boldogabb való
Széles világon nem lehet.
Ujjongok: szeretsz, enyém a szíved,
S mondod: örökké így leszen...
Üdvösség szavad, eléd omlok én,
Rabszolgád vagyok, kedvesem.

— — — — — — — —

Harcosom, édes! most veszem észre,
Hogy vágyam láza elragad,
A „hipp-hopp“-cipő, bárhogy akarom,
Mese csak s nyomban elszakad,
Hegyen-völgyön át golyók süvítnek,
Halál szánt véres árkokat...
Nem jöhetsz hozzám, nem repülhetek,
A gyönyör: álom — s az marad.
Sóvárgó lelkem öleld szívedre,
Minden, mi bennem jó és szép:
Tied egyedül! Te vagy a hitem
S szerelmemből szőtt oltárkép.
Vágy a levelem, csók a pecsétje,
S ki tudja, mire hozzád ér,
Illatos lapját, arany szegélyét
Nem-e borítja gyászszal vér?...
Bánat levelem, könny a pecsétje,
Minden sorában lelkem ég
S zokogva viszi megtört dalában
Bús szívem fájó keservét.

VII.

Emlékezel... a hegy, a pad, a köd?
Szent marad ez alkony nekem.
Sors akarta, hogy szívünkbe szálljon
Bűbájos, édes szerelem.

Sors akarta, hogy páromra leljek.
Te vagy! való s nem képzelet.
Te vagy, kit mindig keresett lelkem
S mint eljövendőt szeretett.

Te vagy, kit *eddig* csókolt az ajkam,
S *akié* voltam: *idegen.*
Szerelmes vágyam mind neked adtam,
Nincs múltak bűne szívemen.

Lecsukott szemmel reád gondoltam
A mámor bágyadt szenderén...
S új vágyban jöttél! Annak, ki ölelt:
Csak báb-szerető voltam én.

Hiszed-e nekem, boldogan éltünk,
Tán' ezredekkel ezelőtt.
Azért most e kín, szenvedés, átok:
Félve a jelent s jövendőt.

Hiszed-e nekem, új csoda lészen,
Idők titkában eljövünk,
S egy új életben majd összeforrva,
Százszor boldog lesz a szívünk.

Hiszed-e nekem, új csoda lészen,
Mienk lesz babér, hatalom:
Világ ura te — és minden szívet
Meghódít majd az én dalom.

VIII.

Messze határon sebes folyó zúg,
Hullámverése ide ér...
Agyamba csapkod... s bíboros mélye
Ifjú szívekből hősi vér.

Vizió gyötör, tébolyos képek
Ülik meg lelkem feketén.
Szörnyű nappalok, rémes éjjelek,
— Míg híred lesem egyre én.

Tünő idő gyűl s fenyeget titka,
Mint villámterhes fergeteg.
Nem tudom: lesújt? Nap tör át rajta?
Gyász lesz-e sorsom? vagy nevetek?

Végzet lapja, bármily sötét is légy,
Rejtelmed tudni akarom.
Hol van földön, mi zárod letépje,
Ily mindenttudó hatalom?

Vagy jobb kétely s tán' remény vak útja,
Hol hívő botlik hit rögén?
S reszket sóhaj: élsz... Bús életemben
Te legszebb, amit bírok én.

IX.

Bársonyba', prémbe' mentem az utcán,
Szembe jött velem paraszt legény s lány.

Ékszerem köve csillogott s szemem
Megakadt rajtuk irígy könnyesen.

Összefonódott a két dúrva kéz,
S láttam: legény a lány szemébe néz.

Elömlött rajtuk édes bódulat,
Az utca népe ilyesmin mulat.

Én felzokogtam... s félve néztem szét,
E gyönge percem vajjon meglesték?

Felzokogtam... és szemem rátapadt
A boldog párra, amint elhaladt.

Hazug a pompám, lelkem csupa gyász,
Azok szembe néznek, övék a nász.

Zokogtam... s ragadt, mint téboly a vágy,
Megfogni kezed, csókolni a szád...

Követni bárhol! S mindez nem lehet.
Jártam órákig utcát, tereket.

A vérem árja kergetett vadúl,
Mint fergeteg, ha mindent bontva dúl.

S mint vész után, ha puszta rom a táj:
Ez órák kínja mindörökre fáj.

X.

És jött a hír nagy sokára:
„Élek, szeretlek, eljövök!"
Szívemben újjong az öröm,
Mint tavaszpompa tél fölött.

Néma a szó, szegény a toll,
Hogy leírja gyarló ember,
Mikor a legforróbb vágya
Istennél meghallgatást nyer.

Világkincse néhány szavad,
Üdvösségét várva-várom:
„Élek, szeretlek, eljövök!"
Legszebb való, legszebb álom...

HANGULATOK

Szerelem: virág

Mindig új lázak, mindig új gyönyör,
Szerelem tüze csábítva gyötör.
Kereslek hűség s kincsed nem lelem,
Hova rejtett el csalfa szerelem?

Égbe' lakozol? Pokol ejtett meg?
Nem vagy öröme földi embernek.
Nincs olyan szempár, melynek a mélyén
Drágább volnál új gyönyörnél, kéjnél.

Szerelem: virág. Él, míg süt napja,
Míg a forró vágy szirmát fakasztja.
De ha ránk szakad közöny, unalom, —
Gyökere sorvad — s nincs egy szép napon!

Olvastam...

Olvastam egyszer régi mesékben:
Volt egy királynő, csodaszép,
Gőgös a szíve, forró a vére,
S megölte minden kedvesét.

Olvastam egyszer... Nem értettem meg,
Halálba űzni, hogy lehet,
Akit öleltünk, csókjára vágytunk,
Kit szívünk lánggal szeretett.

Olvastam egyszer... Tudom már, értem,
A szenvedély gyilkos lehet:
Ha ízzunk és forró vágyainkra
Közöny, vagy gúny a felelet.

Örök vándor

A szerelem örök vándor,
Megpihenni nincs joga.
Férfi s asszony addig boldog:
Míg közeleg — s megy tova.

Míg azt hisszük, majd csak betér
S mindörökre itt marad.
Kinyitjuk a szívünk, lelkünk:
Ő meg bólint — s elhalad.

Amíg látjuk, egyre hisszük,
Hogy megfordul s visszatér.
De ő csak megy... s a világon
A legbölcsebb hadvezér.

Volt

Volt. — A temetőben fejfa áll:
Im', bevégződött egy élet.
S a szívünkben?
Hazugság, hogy felejtés volna:
Az emlékek élnek, élnek
És kísérnek!

Volt. — A fejfa hallgat: mi van túl?
Szívünk meg egyre fáradtabb...
Van boldogság?
Ha nem szerettél: nem ismered.
Szerettél?... Nyomodba' járnak
Bolygó árnyak.

Rabmadár

Mint rabmadár a kalitot,
Tépdesi, veri agyamat
Ezer viharzó gondolat.
Majd szárnyszegetten visszahull...
Csörren a lánc, nem szabadul.

Mint rabmadár elsenyvednek
A csodás, édes szólamok.
S e lázvilág, ha meghalok
Semmibe tűnik majd velem:
Börtönöm kulcsát nem lelem.

Mint rabmadár esengek én,
Hogy egyszer süssön rám a nap,
Hogy egyszer hárfák szóljanak!
— — — — — — — —
S egyszer csak jön a porkoláb:
Majd gödröt ásnak — s nincs tovább.

Ibolyanyílás

Ibolyanyílás, tavaszcsók,
Bomlik a rügy, nevet az ág,
Nap ragyog s kacéran zöldül
Ifjú szűzzé a vén világ.

Modern Évák epekednek,
Ádámok útja sietős.
Ezer titkot rímbe szednék,
Ha volnék dicső hegedős.

De így csupán egyről szólok.
Egy szép asszony ünta magát
S felsóhajtott: „Ég, vagy pokol,
Játékot adj! egy szép babát.

Ajka, szeme tüzes legyen
Haja sötét, miként az éj;
Arca halvány, majd kigyúló,
Mint titkos, forró szenvedély."

Mondják a bölcsek, van oly perc,
Mit meghallgat a végzetünk.
Az asszony hívó sóhajára
Belzebub felelt: „Nos, jerünk!"

És vitte őt. Mentek, mentek...
Ki tudja, meddig, hol, hova?
S egy ifjú jött. Ő az, ő az,
A bábu, tavasz s ibolya.

Im', suttog: „Szeretlek, asszony..."
A nő felkacag édesen.
(Belzebub, mehetsz, három sok!)
„Mond, enyém lész-e kedvesem?"

Csoda történt? Dehogy, dehogy!
Köznapi eset megesett.
Tavasz volt, ibolya, rügy bomlott,
Két ember csókolt, szeretett...

Ugy, mint pillangók, mint madár,
Nem volt boldogság, nem volt kín.
Egy óra múlva feledtek.
Ki is töprengne ilyesmin?

Ibolyanyílás, tavaszcsók:
Belzebub bűnre bűnt jegyez.
Őszszel, ha lombok hullanak,
Eszünkbe jut majd az s emez.

Ólmos, bús téli éjeken
Kisértetjárás meggyötör.
Fizess! — rivall ránk Belzebub —
Ingyen nem jár ki a gyönyör!

Ünnepel a város

1914. augusztus 8.

1.

Síró örömkönynyel ablakomból nézlek
Csatába induló, virágos legények.
Elől a lobogó, szárnyát a szél bontja,
Testvér egész ország, nincs pártokra gondja.

2.

Ágyún, csákón szalag; puska, kard virágos.
Perdül a dob, mennek: ünnepel a város.
Anyák, menyasszonyok, szeretők, hitvesek,
Csata után sírjunk, azért, ki ott veszett.

3.

El a könynyel, csókot! A viszontlátásra!
Várjon mindenkire hűséggel a párja.
Lengenek a kendők, éljenez a tömeg...
Babéros hősökként jőjjetek sorra meg!

4.

A magyar volt, van, lesz! S kik ellenünk törnek,
Megérzik erejét a sújtó ökölnek.
Ifjú, szép daliák, nemzetünk virági,
Menjetek, menjetek kevélyen csatázni.

5.

Megreszket az égen a csillagok raja,
Megdobban a földön tenger patkó zaja.
Diadalt aratni nyugaton, keleten —
Vonulnak a hadak, útjok áldott legyen.

6.

Európa lángol, sújt, ver a Hadisten,
A múlt, a jövendő, mind nekünk segitsen,
Igazságért küzdünk. Mindenek szent Atyja,
A győzelmi babért kezed nekünk adja.

7.

Valahol egy legény erős, bátor, büszke,
A gyilkos golyók közt rohan vészbe, tűzbe.
— Nem az enyém többé... Lelkem mégis rabja,
És az imádságom meghalni nem hagyja.

Szivem sebezve

Szívem sebezve. Keresem
Balzsamos enyhed szerelem.
Uj gyötrelem vár mindenütt:
Megváltás perce soh'sem üt.

Szívem sebezve. Fut a lét.
Még delelőmről nézek szét,
S már alkony int... vár örök éj,
Nem virrad hajnal, csókos kéj.

Szívem sebezve. Ennyi volt.
Az egész élet semmi volt.
Lángoltam, hittem. S ma únom,
Hogy minden leckém jól tudom.

Pezsgőt!

Ki vagyok? — kérdi. Nincs nevem.
Liliomszál voltam Égen.
S ma? Az erény kopik, kopik
S gyom lesz lassan az útszélen.

Hercegnő vagyok, vagy koldus?
Egy órára olyan mindegy.
Köntösöm selyemből szőtték, —
S ön: csóklovag. Felejt, jön, megy...

Soh'se látjuk többé egymást.
Pezsgőt! A kedvem őrült, vad.
Színültig... Szomjazom, égek...
Éljen a perc, mely gyönyört ad!

Kín, felejtés, bosszú, mámor
Gyöngyözik a telt pohárba'...
Azt akarom, irígyeljen
Duhaj tivornyák kéjlánya.

Rossz akarok ma lenni, rossz!
S mire gondolni se' mertem:
Csókoljon, öleljen férfi,
Kit tegnap még nem ismertem.

Gonosz vagyok? Őrült? Dehogy!
Csak a szeszélyem ma ilyen.
Nem hiszek jóban, sem rosszban,
És senkiben és semmiben.

Magában sem, magamban sem.
S tragédia e vígjáték:
Mindig keresem a párom
Anélkül, hogy rátalálnék.

Tán' maga az? Vagy a másik,
Aki tegnap reám nézett?
Vagy aki csak holnap jön majd?
Vagy elment már? — Szörnyű végzet!

Ki vagyok? — kérdi. Nincs nevem.
— — — — — — — —
Száll egy álom... bomlik fátyla...
Fehér habján fehér asszony...
— — — — — — — —
Emlék marad. Soh'se látja.

Ámor könyvéből

A lantomon csak egy húr van,
A szívemben csak egy dal.
A szerelem édes álma
Amíg élek, meg nem hal.

Azt hiszem, majd öregen is
Mosolyogva int felém,
S a csalódás minden átkát
Mindig újra kezdem én.

Ma szeretek — és feledem, —
Hogy volt tegnap — könnyeden.
Mindig új lesz, mindig édes
A vágy, a csók s szerelem.

Nincs igazi, nincs utolsó:
Csak bűbájos hangulat.
Csak a percnek üdve, kéje,
Csak míg szívünk elmulat.

A szenvedély vad orkánja
Néha megtép, meggyötör:
Ekkor tudjuk, hogy csak kínból
Születhetik a gyönyör.

Majd eloszlik minden álmunk,
És azt hisszük, nincs tovább...
Jön egy ifjú, délceg, erős,
— S tölti az élet színborát.

A page

Még egyszer csokorba szedlek
Virága szűz szerelemnek.
Még egyszer enyém a tavasz
Mielőtt végkép' behavaz.

S alkonyon, míg égni vágynám,
Zengd szent dalod aranyhárfán.
Hidd bohón, hogy mindig így lesz:
Királynő s page szeretkeznek.

Uszályom viszed, úgy megyünk,
Az idő megáll felettünk.
Évről évre csak vágyad nő,
S közöny felhője soh'sem jő.

Máglya

Máglya lobog... Égnek, égnek
A hajdani szép emlékek.
Szikra táncol, a láng rebben,
Dudolászok vad kedvemben.
Tralalala...

Drága hajfürt, virágos galy,
Csókok titka, írott sóhaj.
Bábeli nagy zürzavarban
A láng ölén mind ellobban.
Tralalala...

Ami volt: nincs. S nem lesz: mi van.
Ki lel nyomra a hamuban?
Lét s elmúlás csak pillanat:
Örökidő tova halad.
Tralalala...

Parázs szürkül, a füst elszáll,
Minden titkot enyészet zár.
S akit láza gyötört egyszer,
Ráborul majd csöndes szender.
Tralalala...

Elhallgat majd dalos ajkam.
Minden szépet odaadtam,
Királyi mód szórtam kincsem:
Szívem koldus, semmim sincsen.
Tralalala...

Jön a vénség

Ugy vagyok a szerelemmel,
Mint ki soh'se útazott,
S leghőbb vágya, sóvárgása,
Kirándulni pár napot.

Nem szállhat a tengerekre,
Nem csodálhat Alpokat,
Megelégszik, ha közelben
Jó barátot látogat.

Indulok hát s a küszöbön
Minden gondom feledem.
Nem vár fogat a kapunál,
Eldöcögök szekeren.

Kijutok az állomásra,
Fütyölnek a vonatok.
Hol az enyém? Jobbra, balra?
Össze-vissza szaladok.

Mindegy, — mondják — akármelyik
Odavisz egyenesen!
Hálás szívvel bólintok rá,
S a *legelsőt* keresem.

Hála Égnek! rajta vagyok,
Podgyászom elhelyezem.
Robog vígan. Éljen, éljen!
Legszebb út a szerelem.

Csók állomás mindjárt itt lesz,
Aztán tovább boldogan.

— — — — — — — —

Tűz van! tűz van! sikoltoznak,
S áll a vonat lángokban.

Menekülnek fejvesztetten
Szeretkező utasok...

— — — — — — — —

Egy fél óra s én megint csak,
Ahol voltam, ott vagyok.

A kedélyem s néhány rózsa
Alaposan tönkre megy...
Félni kezdek tengerektől,
S nem csábít a messze hegy.

Üldögélek szép estéken
Kötögetve, hallgatag.
Jön a vénség... Nem járom már
A szerelmes útakat.

Leveles ládám

Vastag kötegek, az anyám írta.
Könnyezve bontom sorra mind.
Felém elavult, régi lapokból
Az ő bűbájos arca int.

Gyönyörű szempár pihen meg rajtam,
Hajam simítja puha kéz...
Gondtalan gyermek vagyok egy percre,
Ki a világba bízva néz.

Lapozok tovább. Szól a szent betű:
„Lányom, a szépség illanó,
Légy okos, ügyes, erénnyel ékes,
Szebb a legszebbnél, aki jó.“

S panaszra felel: „Gyermekem, édes!
Fáj, hogy a lelked szenvedő.
Buzgó imával könyörgök érted.
Isten kezében jövendő.“

Évek fordultak. Nem jön több betű.
Nem ír, nem áld a drága kéz...
De rám glóriás szentek honából
Szellemed, anyám, védve néz...

Álmot nekem!

Titkok, gyönyörök éje száll...
Szeretők mécse holdsugár,
Ég kékjében a csillagok
Rejtelmes szeme fellobog,
A fák sudara megremeg,
A lég illatos lehelet...
Hány szív ölel ma, hány szeret?
Irígygyé tesz a képzelet.
Ó, nem volt s nem lesz sohase'
Vágyamnak igaz öröme!
Keserű volt a szerelem:
Egy csókért hullott száz könnyem.
S ha kezdhetném az életet,
A holdas, nyári éjeket,
Ha csalogánydal szólna még,
Ha mosolyogna rám az ég,
Ha kígyó fészkét nem tudnám,
Tán' boldog lennék ezután?!...
A sors kajánul kinevet:
„Későre jött meg az eszed!
Mikor szemed már mindent lát:
A szív elveszti hatalmát.“

— — — — — — — —

Titkok, gyönyörök éje száll...
Szeretők mécse holdsugár.

Remegő kézzel ablakom
E csábos éjen becsukom.
Ne röppenjen be langy szellő,
Bús árnyak raja szárnyán jő.
S kioltom csókok mécsét tán,
Ha nem remeg fény ablakfán.
Ha vaksötét lesz idebenn:
Nem talál rám a szerelem.
S míg künn a világ csókba forr,
Míg menyet szűl e földi por:
Álmot nekem!... S a fehér ágy,
Mit soh'se éget mámor s vágy,
— Míg óra pereg bús lomhán,
Míg várom, jön-e hajnal már, —
Elszenderít puha párnán,
S gyönyör helyett béke száll rám.

Négyszemközt

Szenvedek. Ne várjon tőlem
Szerelmet, édes csókokat.
Feledni vágyom én csupán,
Ha száll a bűvös alkonyat.

Ön hiába szívek hőse,
Szeretni én soh'sem fogom.
Tudja, egyszer „va bank" játsztam,
S nem maradt csak koldusbotom.

Azóta az utca tanyám,
Nincs szívemnek sehol fészke.
Mégis trónról szövök álmot,
Alamizsna nem kell mégse'.

Deli lovag, csak meséljen,
Igaz, nem figyelek oda,
De kell a hang, szómuzsika,
Mint iszákosnak a bora.

Mégse'

Sürű függönyt, selyem takarókat,
Elmegyek magához — talán.
Szmirna borítson falat, ajtókat.
Kedvencem: antik porcellán.

Aranyszőtt brokát legyen a karszék,
Hol egy-egy órát csevegek.
S ön lábaimnál zsámolyon lesse
Halvány sugárú kegyemet.

Alkonyat legyen, ha vár, ha jövök,
Józanít a nap s fecsegő.
Titkon lopózik, csókra szomjasan
Minden igazi szerető.

De nagy a baj, az ön haja deres,
Szava perzsel csak, vágya nem.
S a tűz, mi asszonyt gyönyörbe ragad:
Az ifjúság és szerelem.

A tűz, mi asszonyt boldoggá tehet,
Már éjbe húnyt az ön egén.
Ne rakjon fészket, nem jövök mégse',
— Szebb olvasatlan e regény.

Ha majd egyszer...

1916. augusztus 21.

Ha majd egyszer hazajönnek,
Akkor lesz csak nagy csata:
Öröm s bánat megmérkőznek,
Mint ellenek bősz hada.

Ha majd egyszer hazajönnek,
Egyik ujjong, másik sír:
Egyiknek élő lesz kedves,
Másiknak egy messze sír.

Ha majd egyszer hazajönnek,
Akkor lesz csak nagy csata:
Mosolygókkal nem köt békét
A gyászolók bús hada.

Ha majd egyszer hazajönnek,
Én is eléjök megyek.
Én is várok valakire...
Várok, féltek, szeretek.

Ha majd egyszer hazajönnek,
Megölelem a párom,
Hősök közt hős, szépek közt szép:
Mindenem a világon!

Ha majd egyszer hazajönnek,
Én Istenem, hogy is lesz?...
Könnynek, csóknak szent ünnepe,
A hajnalod mikor lesz?

Álmodom

1916. november 19.

Álmodom... Kalászos róna,
Kis fehér ház messze, messze...
Az ablaka csupa virág,
S fecskefészkes az eresze.

Az udvar, kert: kacaj, lárma,
Rendet bont a gyermeksereg.
Galambducos boldog tanyán
Szeret a szív, idő pereg...

Jön a férfi munka után,
Az asszonya rámosolyog.
— — — — — — — —
Kóbor koldus téved arra,
Benéz... aztán elsompolyog.

Irígy... nem kell, amit kapna,
Se' jó szó, se' néhány falat.
— — — — — — — —
Mért hogy egyik ember boldog?
Másik kivert s maga halad?...

Az a férfi, az az asszony,
Az életem édes álma...
— — — — — — — —
S megyek, mint a rongyos koldus:
Bepillantva... s meg sem állva.

Homályos utcák

1916. november vége.

I.

Homályos utcán várj reám, jövök
Sürü fátyollal, mint az éj.
Szívemben vágy ég: szeretlek, szeress.
S még tiltakozom: ne remélj...

Homályos utcán fagyos szél sikong,
Izzunk... Nyarat vágy heve sző,
Mert a tűz, mivel emberhad játszik,
Istentől lopott szent erő.

II.

Mond, hogy szeretsz, míg elhiszem,
Míg lángot fog balga szívem,
Míg rózsa gyúl arcom haván,
Míg a csóktól perzsel a szám,
Míg boldogan fészket verünk
S virágos lomb lesz fedelünk.

Nem látjuk csak a kék eget,
Mezők selymét, zöld berkeket,
A napot, mely nyugszik, felkel,
S az éjt — teli szerelemmel...
Bűvölet nyit menyországot:
Míg feledjük a világot.

III.

Myrtuszt szórj elém, hófehér úton
Vezesd a szívem új nászra.
Ne tudjam, hogy bűn; feledjem, hogy könny
A forró mámor nagy ára.

Szavad becézzen, öleljen karod,
A csókod tengerár legyen,
Mélyéből vihart felhőkig űzzön
A gyönyör, a vágy s szerelem.

IV.

Hópihe szállott, öledbe kaptál
Csókolva, játszva, kedvesen.
Szívem e percben szívedhez forrott
S vágytam, hogy légy a kedvesem.

Ajkam e percben ajkadhoz símult,
És sárba olvadt a lágy pihe...
Vele született, vele halt álmom
Rövid gyönyörrel — semmibe.

V.

Szeretsz-e még? Gyötör a gond,
Csúf az élet, mindent ront-bont.
Lelkünk vágyat nevel égig —
S vesztén poklot sírat végig.

VI.

Te véső vagy, én az anyag.
Megformáltál, műved vagyok.
Nem alkottak nagyobb csodát
Halhatatlan, örök nagyok.

Kép, szobor, könyv: áll, nem mozdul,
Én halottból élő lettem.
Sírom helyett szerelmednek
Áldott napja süt felettem.

VII.

Van egy tanya messze... hajnalpírral ébred,
Fiatal a gazda; munkás, víg az élet:
Lelkem útad rója
S álmok álmodója.
Boldog szerelemmel bolyongom a rétet,
Dallal, kacagással a nyomodba lépek.

Fáradtan, ha megtérsz magányos szobádba,
Ott vagyok... Ölelj meg, lelkem lelked várja.
Lásd, virágot szedtem,
Hű asszonyod lettem.
Fehér patyolatból vetek puha ágyat,
Leskelődik a hold... s irígyen elsápad.

Ember, ki emberben föllelt egy világot:
Ily csodát a vén hold még sohasem látott.
Talán mese most is?
Képzelődés ott is?...

— — — — — — — —

Forró a vánkosom, tüzét könnyem oltja,
S virraszt velem puszták csillagos menyboltja.

VIII.

Nem úgy szerettél te, ahogy századokban
Finomult az ember,
Az őserő voltál, az idő kezdete:
Az ég, a föld s tenger.

Sion hegye

Sion hegyéről szólt az Ur régen,
Faragott képet ne csinálj népem,
Hogy azt imádjad.

*

Ezerszer bűnös, pogány a lelkem,
Szentséges oltárt neked emeltem
Földi szerelem.
Ime, bálványom, sátradba jöttem,
Zárul kárpítok titka mögöttem,
Hozott a szívem.
Künn az éjszaka csillaggal ékes,
Idebenn lobog vertarany mécses.
Áldozni jöttem.
Szerelem, Nagy Ur, értek a szóhoz,
Fehér a testem, tudok a csókhoz,
Örülni vágyom...
Égek, sóvárgok pár nélkül, meddőn,
Hallgass meg Nagy Ur, ne néz rám feddőn,

Szomjazód vagyok...
Öledből szakadt édes gyermeked.
Mostohán szívem miért kergeted
Kínba, halálba?!

*

Sion hegyéről menydörög átok:
„Bálványimádók, kezem súlyt rátok!"
— — — — — — — — — —
Kövülten állok.
— — — — — — — — — —

Vakablak

Mentem. Bejártam óceánt, vadont,
Az élet útját mind, mind ismerem.
Voltam boldog. Veszendő. Bús halott.
És újra szültél mindig szerelem:
Húsodból hús, véredből vér vagyok.

*

Mögöttem lázak árnytora,
Halott, mi forrón, élve élt;
S én balga: lelkem adtam el
A léha, őrült semmiért.

*

Jöttek, mentek. Csönd van immár,
Az utolsó is elhaladt.
Szívem sötét, akár holmi
Pókhálós, vénhedt vakablak.
Minden lim-lom egy kazalban,
Valamennyi csempe, törött,
S az enyészet őrlő pora
Ül a múltak álma fölött.

Kivirul az avar

Valakit, akit sohasem láttam,
Keresek izzó vágygyal én...

1.

Két külön mesgyén
Jártunk te meg én.
Honnan indultunk?
Hogy lett egy útunk?
Ki a tudója?
Megmondhatója?

2.

Szíved ifjú, vágyó,
Lelked álomlátó.
Én múltakba nézek
S mintha ezerévek
Súlya húzna, vonna
Gigászi romokba...

3.

Boldogan hívsz: gyere,
Csókra, szerelemre!...
Itt a rejtek ösvény.
Nézd, a Sors, a fösvény
Alszik... hamar, hamar!
— — — — — —
S kivírul az avar.
— — — — — —

*

Jövök, jövök, a lét gyönyörű,
Velem egy szent csoda esett,
Én, a síromban porladó,
— Élek! s enyém a kikelet.

*

Kalászrendet vágunk élet terméséről,
És a csillagokat lelopjuk az égről.

TARTALOM

SEMPER

Üdvösség
Kacagj büszkeségem!
Nincs szó...
Szerelem
Délibábom
Hallgatom a nótám...
Szobornak szeretlek
Melódiák (XIII.)
Üres a fészek
Véres mezőkön...
Ha jönnek...
Elégtétel

ŐSZI ESTÉK (X.)

KLEOPÁTRA (IX.)

AH, EGYSZER...

Hozzádsimulok...
Az utcán
Várlak...
Van egy út...
Ah, egyszer...
Bábum
Egy kép
Galambposta (X.)

HANGULATOK

Szerelem: virág
Olvastam
Örök vándor
Volt
Rabmadár
Ibolyanyilás
Ünnepel a város
Szivem sebezve
Pezsgőt!
Ámor könyvéből
A page
Máglya
Jön a vénség
Leveles ládám
Álmot nekem!
Négyszemközt
Mégse
Ha majd egyszer..
Álmodom
Homályos utcák (VIII.)
Sion hegye
Vakablak
Kivirul az avar

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

VERSEK V-ik KÖTET